

knlangan pnengalan kari Isow

1. *Kuluk ni sbirat psdka tmalang*

Sbirat o sambilag bi qmita likaw ksa kuluk, psparu bi rmngaw quri kuluk kdjiyax, “qnthyaqan pnstrilan kingal qatar tnlaman mu o ida bi yaa tru iyax tuki ksaun su”msa.

Ini thiysi hyaan ka kuluk, kiya ni psdkaa ta tmalang sbirat msa ni tai ta ima ka ini biyaw dhuq nhdaan tlaman msa.

Prajing psdka tmalang do embiyax balay mquri brah tmalang ka sbirat, kuluk o paah bukuy mknhuway kmkarang.

Balay bi mslikaw tlaman ka sbirat, ini qbsiyaq do, ga na plaxun bukuy balay ka

kuluk da, psbrinah qmita bukuy ka sbirat ni ini na qtai ka kuluk do lmnglung ka hiya, “sbaang ku cicih han ida aji empskla likaw mu ka kuluk” msa, sbirat o ini pslhbun ni sdahar tasil “nguq” “nguq” msa mtaqi da.

Ana yaa mknhuway ka kuluk, kiya ni ini bi dawi, embiyax balay mkkarang mksa, kiya ni dhqan na ka nhdaan tlaman da.

Meiyaw mtutuy siida ka sbirat ni nhari dhuq nhdaan tlaman do, jima nii plealay dhuq ka kuluk ni tmaus sbirat.

Laqi, Inglung binaw, kuluk empsdka tmalang dha sibrat o hmuya ma dmgiyal.

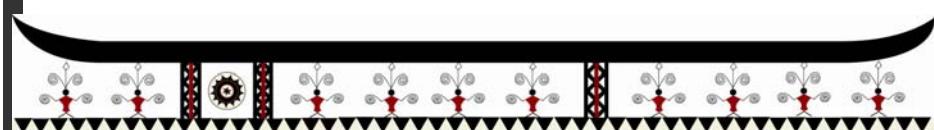
吉洛・哈蔓克

Truku

太魯閣語 | 翻譯文學 優選

臺灣基督長老教會波拉旦教會牧師

伊索寓言的世界

1. 龜兔賽跑

兔子很瞧不起烏龜走路的速度，常常很驕傲地對烏龜說：「我跑一步的距離，你大概要爬上三個小時吧！」

烏龜很不以為然，牠決定要和兔子比賽，看誰先跑到終點。

比賽一開始，兔子努力地往前跑，烏龜在後面慢慢地爬。

兔子真的跑得很快，不久就把烏龜甩在後頭，當兔子回頭看不見烏龜時，牠心想：我先睡一覺，這隻烏龜一定趕不上我的速度！兔子就放心地靠在石頭邊呼呼大睡。

烏龜雖然慢，但一點也不偷懶，牠努力地爬呀爬，終於到達終點。

當兔子一覺醒來，匆匆地趕到終點時，烏龜早已站在終點向兔子打招呼呢！

小朋友，想想看龜兔賽跑中的烏龜，為什麼贏得比賽呢？

2. *Laqi mtabug mirit*

Niqan kingal ka laqi, hiya o musa tmabug mirit dgiyaq kdjiyax, manu saw kiya ni kana seejiq o “laqi mtabug mirit”sun dha tmngahan.

Ida saw euda kdjiyax, mirit o mkans spriq, mqhnga ka laqi mtabug mirit ni mkmprrawa dseejiq mqueepah dxgal, kiya ni mjiras mlawa, “nii huling bbuyu da, nii huling bbuya da”msa.

Embahang ka seejiq mqueepah dxgal do, nhari mnkala dgiyaq ni miyah hyaan hiya, mtqiri miying ka dhiya ni ini dha qtai ka huling bbuyu, wana laqi mtabug mirit ka ga mhulis ni rmngaw, “ungat ka huling bbuyu, nii prrawa tnan, malu bi phlisan”msa.

Saw saman, laqi mtabug mirit o pqrbling kana seejiq duri ni mjiras mlawa, “nii huling bbuyu da, nii huling bbuyu da”msa, hmici malax qpahun dha kana ni mtbiyax mnkala dgiyaq duri ka dmpqueepah dxgal, kiya ni klaun dha gisu pqrblingun laqi mtabug miriit duri o msaang balay ni wada da.

Tgtru jiyax, balay bi miyah ka huling bbuyu da, kiya ni laqi mtabug mirit o mjiras mlawa, “nii huling bbuyu da. nii huling bbuyu da,” msa, lmnglung ka dmqueepah dxgal, ida yaa ga mqrbling duri ka laqi mtabug mirit msa, aji ta na npsalun

pqrblingun da mmkksa, nhdaan, ini psngari ana kingal ka mirit ni wada qhduun mkan huling bbuyu kana.

Llaqi, rngaw binaw hmuya ma ini usa mnkala dgiyaq ni lmiwaq huling bbuyu ka dmpqeebah dxgal hug?

2.放羊的孩子

有一個小孩，他每天都要去山上放羊，所以大家都叫他「放羊的孩子」今天和往常一樣，羊低頭吃著青草，放羊的孩子一時頑皮，想捉弄山下的農夫，於是大喊「狼來了！狼來了！」

山下的農夫聽見了，連忙趕到山上來，大家左看右看，都沒看見狼，只看見放羊的孩子笑嘻嘻地說：「狼沒有來，是我跟你們開玩笑的，真好玩！」

第二天，放羊的孩子又騙大家說：「狼來了！狼來了！」害得家放下手中的工作，急忙趕到山上，結果發覺又被放羊的孩子騙了，只好氣呼呼地離開。

第三天，狼真的來了，這一次放羊的孩子拼命大喊：「狼來了！狼來了！」山下的農夫心想：一定又是放羊的孩子在騙人，我們可不會再上當了。結果，羊兒被狼吃得一隻也不剩。

小朋友，你說說看農夫們為什麼不再到山上趕狼呢？

3.Kacing bukuh ni Jyus

Mniq ska tadus bnaqig ka kacing bukuh, tudu na o niqan dha msdgiyaq, siyang ka ga ska na hiya. Ungat hari uqun ka tadus bnaqig ni siyang ka stmaan kacing bukuh meudus.

Niqan kingal jiyax, strung kacing ka kacing bukuh, rmngaw kacing bukuh ka kacing, “qita, niqan dha urung mu, nasi ku strung seejiq naqih siida tduwa mu seurung urung mu.”

Smeura balay kacing ka kacing bukuh, lmnglung qqniqan na dha urung uri. Manu saw kiya ni, tmalang musa miying utux baraw Jyus ka kacing bukuh, musa gmspung hyaan ni rmngaw, “Jyus, utux baraw pusu biyax, biqi ku dha(2) urung msa.” Embahang ka Jyus o msaang ni rmngaw, “kacing bukuh, ini su tuku na, pshgun misu” msa. Nhdaan, aji wana ini dhuq mangal dha urung ka kacing bukuh, duri ni wada ha qriban Jyus ka kingal

birat na.

Lagi, klaun su manu pusu na ka ungar kingal(1) birat na ka kacing buku hug?

3.駱駝和宙斯

駱駝住在沙漠哩，牠身上有兩座駝峰，裡面是厚厚的脂肪。沙漠裡的食物少，駱駝就是靠駝峰內的脂肪維生。

有一天，駱駝遇見了水牛，水牛對駱駝說：「你看，我有一對牛角，如果遇見壞人，我可以用牛角去頂他！」

駱駝很羨慕水牛，也想擁有兩隻角。於是，駱駝跑去找天神宙斯，向祂請求說：「宙斯，偉大的神呀，請求您給我兩隻角吧！」宙斯聽了非常生氣地說；「駱駝，你已經擁有很多的駝峰，還不滿足，我要懲罰你！」

結果，駱駝不但沒有得到兩隻角，還被宙斯剪掉了一隻耳朵。

小朋友，你知道什麼原因讓駱駝少了一隻耳朵嗎？

4. *Rqbux ni mirit*

Mksa elug kdjiyax ka rqbux o ini qita elug. Jiyax sayang o mkleelug pssuwit mksa ka hiya, wada ini qlahang ni mtucing ska hghgan qsiya da. Hiya o mjiras mlawa, “angal ku”msa, kiya ni ungar seejq embahang.

Wada kingal jiyax, pklug balay kingal mirit mhuaw balay, miyah siyaw hghgan qsiya, qtaan na ga ska hghgan qsiya ka rqbux, kiya ni, rngagan na ka rqbux, “risaw, biqi cih qsiya”mahun hug? sun na.

Thksaw ini hyhuya ka rqbux ni rmngaw, “aguh, supu ta tgbraig mimah”sun na.

Embahang ka mirit ni asi staril mrmux ska hghgan qsiya, babaw mnhdumimah qsiya ka mirit do hana na klaun emphuya ta msa mnkala baraw.

Sienda, thksaw malu lenglungan na ka rqbux ni rmngaw, “iya slhbun, niqan malu balay euda mu, asi ta ka mddayaw balay, ki ka mtduwa ta pnkala baraw,”sun na.

Manu saw kiya ni tealu babaw mirit ka rqbux ni wada pstaril ni mnkala hghgan qsiya ka hiya da.

Mlawa paah ska hghgan qsiya ka marit, “rbqx, blbili ku pnkala baraw”msa. Psbrinah mhulis ni rmngaw ka rqbux, “mirit,

knrmun tmaga taxa seejiq mhuaw”msa.

Laqi, mtduwa ta saw rqbux ini tduwa stmaan hug?

4.狐狸和山羊

狐狸常常走路不看路。今天，牠一邊吹著口哨，一邊走路，一不小心，掉進了井裡。牠拼命地大喊「救命啊！」可是，都沒有人聽見。

過了一天，正好有一隻山羊口渴了，跑到井邊要喝水，看見狐狸在井裡，於是，山羊對狐狸說：「先生，能給我一點水喝嗎？」

狐狸故意裝出一副心滿意足的樣子說：「歡迎一起享用！」

山羊一聽，就跳進井裡，等山羊喝夠了，才發覺不知如何回到地上。

這時，狐狸又假裝好心地說：「別擔心，我有好方法，只要我們合作，就可以回到地面上了！」

於是，狐狸就踩著山羊，一下就跳出井外。

山羊在井裡面喊著：「狐狸，快拉我上去吧！」狐狸回頭笑著說：「山羊，耐心等待下一個口渴的人吧！」

小朋友，我們應不應該和狐狸一樣不守信用呢？

5.Rklit kusuy ni qowlit

Sbaang kdaxan babaw spriq ka rklit kusuy, mnqhnga balay ka kingal qowlit, staril babaw hiyi rklit kusuy.

Mrkrak balay ka dqras rklit kusuy, asi na lu qrapun ka kingal qowlit. Msaang bi ka rklit kusuy ni rmngaw, “kla su bi ha isu bilaq bi qowlit nii ka smtunux balay ini paataqi knan ska hidaw, uqun misu da”sun na.

Qowlit o gmuspumg hyaan ni rmngaw, “rklit kusuy thowlang paru, iya ku uqi, babaw na hici ida misu syukun.”sun na.

Lmnglung ka rklit kusuy, “empdhuq inu smiyuk ka qowlit bilaq bi nii da msa ni pgealu balay asi ta psai da” msa.

Wada piya jiyax, ini qlahang ni wada tjiyal qlubung pntkaji emptsamat ka rklit kusuy, mnarux balay tunux na ttealax na paah kaji qlubung siida, qowlit o tna dmuny mhungul bi gupun na ni pstuq gasil kaji ni wada na pltadun paah kaji ka rklit kusuy da. Paah saw nii babaw na, rklit kusuy o ini smbilaq qmita biyax qowlit da.

Laqi, dnyagan ta seejiq o iya shungi smiyuk.

5.獅子和老鼠

獅子在草地上睡午覺，一隻頑皮的小老鼠在獅子身上跳上跳下。

獅子覺得臉癢癢的，順手一抓，便抓住了小老鼠。

子生氣地說：「原來是你這隻小老鼠，吵得我不能睡午覺，我要把你吃掉。」

老鼠連忙哀求說：「獅子大王，別吃我，將來我一定會報答你的！」

獅子心想：「這麼小的老鼠，哪裡能報答我，不過，看牠哀求得這麼可憐，還是放了牠吧！」

過了幾天，獅子不小心掉進列人的陷阱，被困在網子裡，獅子正在傷腦筋要如何逃出陷阱時，小老鼠已經用尖銳的牙齒咬斷繩子，把獅子救出來。

從此以後，獅子再也不敢看輕小老鼠的本領了。

小朋友，受人幫助，可別忘了要回報人家哦！

6.*Huling bilaq kmsrabang*

Niqan kingal jiyax, niqan kingal huling bilaq muda sbrigan pajig. Qmita huling suyang balay taan ka seejiq empsbarig siyang do biqan na kingal hiyi.

Mangal siyang ka huling bilaq do smigaw ngungu na quri empsbarig siyang ni qbanun na ka siyang usa na tgbliiq mkan.

Mkleelug mksa ka huling bilaq ni muda mtaril kingal yayung bilaq, qtaan na niqan kingal huling ka ga qmaba siyang ska qsiya uri.

Lmngung ka huling bilaq, “nasi ta gleekun ka hiyi ga qbanun huling bilaq ga ska qsiya do mha dha ka siyang mu da”malu balay ki da msa.

Ini dhuq lmnglung, hana psramal ggeeluk na siyang siida, qnbanan na quwaq ka siyang do wada mtucing ska qsiya da, kiya ni ini na hlai da.

Embrinah miying siyang ga sqaba huling bilaq ska qsiya siida ka huling bilaq o qtaan na ka siyang na o ungaruri da, kla su ha sasaw utux na ka huling ga ska qsiya. Nhdaan, huling bilaq

kmsrabang o ana kingal siyang ini dhuq mkan.

Laqi,klaun su hmuya ma ini dhuq mkan siyang ka huling bilaq?

6.貪心的狗

有一天，一隻小狗經過菜市場，賣肉的老闆看小狗很可愛，就賞了一塊肉給牠吃。

小狗得到肉後，向老闆搖搖尾巴，然後就叼著肉，準備好好享受一頓大餐。

小狗走著走著，經過一條小河，看見河裡也有一隻狗咬著一塊肉。

小狗心裡想：如果把河裡面小狗的肉搶來，我就有兩塊肉了，嗯！這個主意真是太棒了！

沒想到，小狗才一開口準備搶肉時，銜在小狗嘴裡的肉就掉進河裡，再也找不到了。

當小狗回頭要找河裡小狗的肉時，牠發現河裡小狗的肉也不見了，原來，河裡的小狗就是牠的倒影啊！

最後，貪心的小狗一塊肉也沒吃到。

小朋友，你知道小狗為什麼沒吃到肉呢？

7.*Kjiraw ni pungaw*

Niqan kingal ka sbirat mgliing tgingan ni mkan sprit, kiya ni miisug balay hhlay na hyaan kjiraw gaga karat baraw.

Malu bi ka dowriq kjiraw, ini qbsiyaq hlayan na ka sbirat da, skaya ni dhuq brah sbirat, mqaras ni rmngaw, “uqun mu gbiyan do niqan da”msa.

Siida, pungaw o pklug balay muda hiya, kiya ni gmuspung pungaw ddyaw na hyaan ka sbirat, ana yaa bilaq ka pungaw kiya ni paru balay rmu na, rngagan na ka kjiraw, “klwaun mu ka sbirat, iya uqi”sun na.

Ini pnsbut pungaw ka kjiraw ni, wada na asi qrapi nhari ka sbirat. msaang balay ka pungaw, dmungus qmita rudu kjiraw ka pungaw, qulung tmbalung ni pklug ungat hiya siida ka kjiraw siida, kiya ni skulun na ka balung pcengun na ni wada mstmaq.

Ungat na klaan ka kjiraw ni asi usa miying ggspung na utux baraw, rmngaw kjiraw ka utux baraw, “tblngi ska lukus mu ka balung su ki ka aji mhuya.”msa.

Mkla ka pungaw do rmutug kingal qpuruq quci miyah brah utux baraw ni rmngaw, “qada mu ska lukus su kana ka qpuruq quci nii”msa. miisug balay ka utux baraw ni shrig na ngangut kana ka balung kjiraw da.

Laqi, iya hmut smbilaq qmita seejiq, ana bilaq balay ka pungaw o niqan nak pusu biyax niya.

7.鷹和屎殼郎

有隻兔子躲在隱密的地方吃著青草，不過，牠還是很擔心天上的老鷹會發現牠。

老鷹的眼睛真的很銳利，很快地便發現了兔子，牠飛到兔子的面前，高興地說：「我的晚餐有著落了！」

這時，屎殼郎正好經過，兔子連忙向屎殼郎求救。屎殼郎個子雖小，膽子卻很大，牠對老鷹說：「我要保護兔子，你不能吃牠！」

老鷹根本不理會屎殼郎，一下子就把兔子抓走了。屎殼郎很生氣，牠緊盯著老鷹的巢，只要老鷹一產卵，牠就趁老鷹不在，把卵推出巢外摔碎。

老鷹沒辦法，只好去找天神求救，天神說：「你把卵產在我的衣服裡面最安全！」

屎殼郎知道了，就滾了一團糞到天神面前說：「我要把糞全部丟進你的衣服裡喽！」天神嚇得把老鷹的卵全倒出來。

小朋友，可不要隨便看輕別人，連小小的屎殼郎都有自己的本領呢！

8.Labis ni rklit kusuy

Labis o smparu balay hyaan nanak ni ana khnu kmpraan ka samat o ida na tduwa qyutun kana.

Jiyax siida, skaya dhuq brah rklit kusuy ka labis, ini pnsbut hyaan ka rklit kusuy ni miyuk ni wada na yupi dhiyaq balay ka labis.

Msaang balay ka labis ni mquri rklit kusuy miyah duri ka labis ni qmiyut dqras rklit kusuy, pnbaga lmnglung qqrak labis ka rklit kusuy, kiya ka kiya ni ana asi huya msa qmrak o ida na ini qrapi, kiya ni qmpurus nanak dqras na da.

Nhdaan, rklit Kusuy o pquri labis phiyug baga ni rmngaw, “balay bi ini ku pnlnug sunan, mgkala su knan ka isui”sun na.

Embahang ka labis do, mqara balay ni ini qlahang wada tgsbut kaji krubaw, paah saw nii ini skaya da.

Laqi, rngaw binaw hmuya ma wada tgsbut kaji krubaw ka labis hug?

8.蚊子和獅子

蚊子總是覺得自己很了不起，不管多麼巨大的動物，牠都能叮上一口。

這一天，蚊子飛到獅子的面前，獅子懶得理牠，吹了口氣，就把蚊子吹得老遠。

蚊子很生氣，又飛回去，朝著獅子的臉猛叮，獅子拼命用爪子想抓住蚊子，可是，怎麼也抓不到，還把自己的臉給抓花了。

最後，獅子只好像蚊子投降說：「我確實不如你，你比我更了不起！」

蚊子一聽，真是得意極了，一不小心撞上了蜘蛛網，從此，再也飛不動了。

小朋友，說說看蚊子為什麼會撞到蜘蛛網呢？

9. *Qowlit bbuyu ni qowlit utux*

Jiyax Sayang, hidaw o mtghulis knxlan na, pklug saw nii malu karat musa tghuy sapah qowlit bbuyu ka gowlit utux.

Qmita lupung na paru miyah hyaan siida ka qowlit bbuyu do peiyah sqmu, bunga ni trabus ka speekan na qowlit utux, rmngaw ka qowlit bbuyu, “uqun nii o hana mu knari paah qmpahan, bgurah balay”msa. Kiya ka kiya ni aji malu ka uqun qowlit bbuyu msa ka qowlit utux, mmowsa brah na siida hmici kari qowlit bbuyu ka qowlit utux, “iyah tghuy sapah mu saman, pqtai misu manu ka sun malu uqun,”msa.

Saw saman, miyah tghuy sapah qowlit utux ka qowlit bbuyu, qtaan na ka ga htngay babaw tluan uqan ka hiyi kacing, biyuq hiyi pnegalang, bawa..., qowlit bbuyu o aji mnkan bawa mhnuq, mmkan balay siida, asi lu embahang msa “krung”hmang, mtmay ka seejiq.

Brbil baga qowlit bbuyu ka qowlit utux ni musa qduriq ngangut, gmkuwak tunux ka qowlit bbuyu ni rmngaw, “ana yaa ini pndka knmalu bawa uqan ka sqmu, kiya ni mkan ta sqmu o ini ta slhbun hhlay seejiq tnani, duri ni ini ta qduriq ngangut uri.”

Laqi, smulu su kndsan saw qowlit bbuyu, aji uri o kkeudus su saw kndsan qowlit utux hug?

9.田鼠和家鼠

今天，太陽公公露出溫暖的笑容，家鼠想趁著好天氣到田鼠家做客。

田鼠一看到好朋友來拜訪，連忙拿出玉米、番薯和花生來招待家鼠，田鼠說：「這些東西才剛從田裡挖來，很新鮮。」可是家鼠覺得田鼠吃的真不好，臨走前對家鼠說：「明天來我家做客，讓你見識一下什麼才是好吃的東西。」

第二天，田鼠來到家鼠家做客，看見餐桌上擺滿了牛排、果汁、蛋糕…。

田鼠從來沒有吃過軟綿綿的蛋糕，正想咬一口時，突然聽見「咚！」一聲，有人來了。

家鼠拉著田鼠逃出門外，田鼠搖搖頭說：「玉米雖然沒有蛋糕好吃，但是吃玉米不用擔心被人發現，更不用逃出門外！」

小朋友，你想過田鼠的生活，還是家鼠的生活呢？

10.emtqsurux

Niqan kingal ka embbiyax emptqsurux, smkuxul balay mgeagu, knsuyang hnang niyuk na iyuk o qbhni ga smngahi peuyas ni miyah ttama hirang emptqsurux ni rmgrig. “Nasi ku mtduwa miyuk iyuk tmdahu kana lningay kdjiyax, naa khnu knsuyang na,” msa lmnglung kgjiyax ka emptqsurux.

Niqan pxal mgrbu, mhaal srahug ensa na smrahug qsurux ka emptqsurux, qmita ka duma emptqsurux do phlisani dha ni rngagan dha, “pqbhabngi hnang iyuk ka qsurux, kiya ni mowsa nanak ruwan srahaw su da, ma su lu asi ka psrbuk smrahug qsurux da ! ”msa, balay bi msa ka emptqsurux ni mangal iyuk, miyuk suyang balay bhangan uyas, bsiyaq balay niyuk na, kiya ni ida na ini qtai wada mtmay ruwan srahug ka qsurux.

Msaang balay ka emptqsurux ni ini iyuk da, ngali na ka srahug ni musa psrahug qsurux gsilung, ini qbsiyaq, htngay srahug ka nangal na qsurux da.

Balay bi ga, qsurux o yasa mnbahang hnang iyuk na dni mngangah ni smnguhi eusa dha dni, ki ka qrapun na ka qsurux, kiya ni emptqsurux o ini kla.

Laqi, iya balay ini cicih pnlngug ka euda do emphing ka lningungan su da.

10.漁夫

有一位年輕的漁夫，他很會吹簫，他吹出來的音樂真是動聽極了，就

連小鳥也會忘了歌唱，飛下來停在漁夫的肩膀上跳舞。

「如果我能每天只要吹簫來讚美大自然，那該有多好呀！」漁夫常常這麼想。

一天早上，漁夫扛著漁網去捕魚。其他的漁夫看見了，便取笑他說：「你可以吹簫給魚聽呀，魚兒會自動游進網哩，你何必這麼辛苦捕魚呢？」

漁夫覺得很有道理，他拿起簫吹起美妙的音樂，可是，他吹了好久，也沒看見魚兒游進他的魚網裡。

漁夫好生氣，決定不再吹簫了，他拿起魚網往大海一撒，沒想到，一下子就撈起滿滿一網的魚。

漁夫並不知道，其實，魚兒是聽見他的簫聲都聽傻了，忘了要游泳，才被漁夫捉到的。

小朋友，千萬不要因為一點不如意的事，就對自己沒信心。

11. *Bgihur tgdaya ni hidaw*

Bgihur tgdaya ni hidaw o mkmpska, ima dha ka paru brax, rmngaw ka hidaw, “ima ta ka dhuq plhlah lukus seejiq ga mksa elug gaga o ki ka dmgiyal da” msa.

Smruwa euda saw nii psdka ka bgihur tgdaya, siida, pklug niqan kingal ka seejiq wada muda hiya, nhari mquri seejiq tneuda ni sbgihur, sbhuray ta pskaya lukus ka seejiq tneuda msa.

Knskiyan bgihur o pkskuy seejiq tneuda, kiya ni pskrtun na ka lukus na, qmita seejiq tneuda pskrut lukus na ka bgihur do, rinah embiyax bi smbhuran na, seejiq tneuda o qmiri waru na, mtkmu kana hiyi na.

Mquri bgihur tgdaya mhulis rmngaw ka hidaw, “spngaw mu yaku wah！”msa, hidaw o peiyah kntleexan na, seejiq tneuda do mtalux nkesa na ni sngkkingal lmhlah lukus na, nhdaan balay, asi bulang ni pstaril yayung tmapaq.

Laqi, rngaw binaw, hmuya ma sdgiyal ka bgihur tgdaya hug?

11. 北風和太陽

北風和太陽想比一比看誰的本事大，太陽說：「誰能先讓路人脫掉衣服，就算贏了。」北風也同意這個方法，這時，正

巧有一位路人經過，北風連忙對著路人吹風，想把路人的衣服吹下來。

一陣陣冷風吹來，路人覺得好冷，於是把衣服拉得緊些，北風一看路人不但沒有脫衣服，反而把衣服拉得更緊，就更用力地吹，路人連忙把圍巾圍上，身體縮得更緊了。

太陽笑著對北風說：「讓我來試試吧！」太陽露出溫暖的笑容，路人愈走愈熱，就一件一件地把衣服脫掉，最後，乾脆把衣服脫光，跳進河裡游泳了。

小朋友，說說看，北風為什麼會輸了這場比賽？

12 .*qtahi ni purut*

Ga karat baraw ka hidaw ni mtalux balay ka karat, kingal qpuring qtahi o ini pkrbuk ni hmaql uqun bling dha psramal uqun misan.

Qmita saw nii ka kingal purat do, mhulis qtahi ni rmngaw, “saw nii knmalu ka karat ni naa ta mqqaras balay hmrapas ka balay bi, iya wana qmeepah nanak ni ini kla tgbliq meudus msa ka purut.” kana kwkuwi o ini kshaya lmnglung ni rmngaw, “mgkala ana manu qrasun ka psramal ta uqun misan”msa.

Lmnglung ka purut, aji ka misan na msa, tqqaras balay skaya musa ttama babaw sida qhuni ni meuyas, hmrapas, ini psbrinah kuwi.

Wada ka jiyax, rmuus dhuq ka misan da, siida hana prajing lmnglung ppsramal na uqun ka parut, kiya ka kiya ni qhuni do ungar hiyi na da.

Qmita saw nii ka kuwi dga, splawa dha ka purut ni pseupu na dhyaan, msiqa balay ka purut ni rmngaw, “kani ku phulis munan ka snduray ini ta balay kla.”rmngaw ka kuwi, “nasi su mdrumut psramal uqun uri o kani su ksaw nii meuray ka sayang .”

Laqi, tgeinu ka mneudus mnlngu slhayun ta msa su hug ?

12.螞蟻和麻雀

太陽高高掛在天空中，天氣實在好熱，一群螞蟻不怕辛苦地把食物搬回洞裡，準備過冬。

一隻麻雀看見了，嘲笑螞蟻說：「這麼好的天氣，應該要盡

情玩耍才對，不要只會工作，不會享受生活。」螞蟻們卻不以為然地說：「為冬天準備食物是比玩樂更重要的！」

麻雀心想：現在離冬天還很遠呢！便飛到樹枝上高興唱歌、玩耍，懶得再理會螞蟻。

日子一天天地過去，冬天悄悄地來臨了，麻雀這時才想到要開始儲存食物，但是，樹上早已沒有果子了。

螞蟻看見了，便邀請麻雀和他們一起過冬，麻雀不好意思地說：「以前不應該嘲笑你們，真對不起。」螞蟻說：「如果你也能勤勞準備食物，現在你也不必挨餓了。」

小朋友，你覺得應該向哪一種動物學習呢？

13. Rklit, ruba ni rqbux

Rklit, ruba ni rqbux o mniq sapah snalu qhuni truma dguyaq hiya, dhiya o mseupu hmrapas, mseupu qmeepah kdjiyax ka dhiya.

Niqan kingal jiyax, rmngaw eusa dha tmsamat rnaaw ka rklit kusuy, kiya ni ruba ni rqbux o smruwa. dhuq rnaaw do, mdrumut balay tmsamat kana dha, ini qbsiyaq, lala balay ka qnrap dha samat.

Dhuq sapah do rmngaw ruba ka rklit kusuy, “pseasug ka samat qnrak ta jiyax sayang da.” Lmnglung ka ruba, “ida mu psdkaun masug ni aji mu prbangun ka ana ima”msa. Kiya ni, tgtruu na masug ka samat, qmita saw nii ka rklit kusuy do msaang balay ni rmngaw, “hmuya pniqan mu yaku o ma mndka nnamu knlala na hug?”msa, babaw mnhdu rmngaw ni wada na asi qyuti phuqil ka ruda da.

Psgun na rqbux duri ka samat, rqbux o prbangun na ka nasug rklit kusuy, rmangi cih ka hiya. Mqras balay ka rklit kusuy ni smiling rqbux, “ima ka knsa haya sunan hug?”qmlahang smiyuk ka rqbux, “ruba saw sgealu”msa.

Laqi, iya balay slupung naqih lupung saw rklit kusuy nii.

13. 獅子、驢子和狐狸

獅子、驢和狐狸住在申坡下的木屋哩，他們經常一起玩耍、一起工作。

一天，獅子提議要去森林裡打獵，驢和狐狸也贊成。到了森林，

大家很認真地捕獵，沒多久，就捕到了許多獵物。

回到家，獅子對驢說：「你把今天抓到的獵物分一分吧！」

驢心想：「我一定要分得公平，不能讓誰吃虧。」於是，驢把所有的獵物分成三等分，獅子一看，很生氣地說：「我的這一份怎麼跟你們的一樣多呢？」說完後，便一口把驢咬死。

獅子要狐狸再分一次，這次狐狸把大部分的獵物都給了獅子，自己只留一點點。

獅子很滿意地問狐狸：「是誰叫你這麼分的啊？」狐狸小心地回答說：「可憐的驢。」

小朋友，千萬別交到像獅子這樣子的壞朋友哦！

14. *Mqeebah dxgal ni huling*

Niqan kingal ka mqeebah dxgal, niqan llabang bi dxgal na phmaan pajiq ni kingal huling smkingal bi lenglungan. Huling nii o suyang balay mdayaw mqeebah dxgal, mkla gmabal tbihi, mkla lmiwaq purut gmeeguy mkan pajiq, mkla madas trak mgay thowlang na ssrus mring.

Jiyax nii o mtbiyax kingal knrbuan ka mqeebah dxgal ni babaw kmnjiyax sbaang lhbun qhuni ni mtaqi da.

Huling o mkla, babaw kndaxan o mowsa mlaq qsiya pajiq ka thowlang na, kiya ni musa siyaw hghgan qsiya ni mkmdayaw thowlang na bubul qsiya.

Ini qlahang ni asi lu “prung” msa wada mtucing ska hghgan qsiya da, asi sa gaw~gaw~msa lmuul ptutuy thowlang na.

Nhari tmmalang musa qmita siyaw hghgan qsiya ka mqeebah dxgal, ah tayal bi, ga mttkowri ska qsiya ka huling, gmealu balay huling ka mqeebah dxgal, nhari pstaril ska hghgan qsiya mangal hyaan.

Lngu emphabuk huling ska hghgan qsiya ka thowlang na siida, huling o gmeuqu lenglunan thowlang na ka hiya, hmkrav ka baga thowlang na do ida bi yaa msa rmbngun tnan qsiya msa, miisug ni qyuti na ka baga thowlang na da.

Laqi, mseul ta gmeuqu malu lenglungan seejiq, kiya ni pniqi jiyax ka ppgkla dha lenglungan.

14. 農夫與狗

有一位農夫，他有一大片菜園和一隻忠心的狗。

這隻小狗是農夫的好幫手，牠會把蘿蔔從田裡拔出來；牠會趕走偷吃菜的麻雀；牠還會叼毛巾給主人擦擦汗。

這天，農夫忙了一個早上，吃過午飯，就躺在大樹下睡著了。

這知忠心的小狗，知道主人下午須要打水澆菜，便跑到井邊，想幫主人打水。

沒想到，一不小心，噗通一聲，掉進井裡，只好「汪！汪！」大叫，叫醒主人。

農夫趕緊跑到井邊一看，哎呀！小狗正在水裡掙扎。農夫很愛護小狗，急忙跳進井裡救牠。

農夫在井裡正想抱住小狗時，沒想到小狗誤會主人的意思，以為主人伸手是要抓牠，並把牠按進水裡，所以就害怕地咬了主人一口。

小朋友，有時後我們會誤會別人的好意，但要記得給別人解釋的機會。

15. Mseupu o peiyah paru biyax

Sapah qhuni ga truma dgiyaq hiya, ga niqan kingal mqueepah dxgal ni rima laqi na. Yasa paah qnlqian ka laqi na o aji knlwaan bubu dha ni gmealu balay laqi na ka mqueepuh dxgal nii, manu saw kiya ni ini na pqpahi ka laqi, wana pmkayun na cih sapah.

Kiya ka kiya ni ini kla knrbkan ni qnrqilan tama ka laqi na, rinah mkeekan kdjiyax, ana bilaq balay uda o prabang mkeekan quwaq.

Ini kla emppgealu ka lqlaqi na wana mkeekan quwaq klaun dha, naqih balay kuxul na ka mqueepah dxgal, lmnglung ka hiya. ida ta asi ka lmnglung kingal euda pkmalu dhyaan o ki ka mtduwa msa.

Niqan kingal jiyax, miyah sapah ka mqueepah dxgal, qtaan na gisu mkeekan quwaq duri ka lqlaqi na, kiya ni mangal bnkiyan qaraw qhuni grung sun na ka laqi na. Lqlaqi na o ana asi huya knbiyax gmrung o ini dha tklai gmrung, kiya ni, mqueepah dxgal o lhlahan na ka bnkuy qaraw qhuni ni taxa hiyi o pnkngalun na mgay qaraw qhuni. Kiya ni wada dha msleexan bi gmrung.

Qlung balay mkla ka lqlaqi na endaan quri mseupu o peiyah paru biyax, paah hiya siida, emppgealu ni ini pkeekan ka mnswayi nii da.

Laqi, psblaiq ka mnswayi, pnspruan o kika peiyah paru biyax.

15. 團結力量大

山坡下的小木屋裡，住著一個農夫和他的五個小孩。

農夫因為心疼他的孩子，從小就沒有母親照顧，所以從來不讓孩子

到田裡工作，只讓他們做些簡單的家事。

但是孩子們並沒有體會父親的辛勞和苦心，反而一天到晚吵架，爲了一點小事，也可以吵翻天。

農夫因爲孩子們不懂得相親相愛，只會吵架，而感到痛心，他心想：一定要想個方法才行。

農夫回家，又看見孩子們在吵鬧，便拿出一捆樹枝叫他們折斷。

每個孩子都使盡了力氣，但怎麼也折不斷，於是，農夫再把這捆樹枝解開，一人一根，這次樹枝便輕易地被折斷，孩子們終於體會到團結力量大的道理，從此大家相親相愛，再也不爭吵了。

小朋友，要和兄弟姐妹好好相處，團結力量才會大。

16. *Seejiq emptqhuni ni quyu*

Mskuy balay mgribu misan, niqan kingal ka emptqhuni mlukus mgbaraw ni psramal mowsa qmtul qhuni, mksa siida pklgun na ka kingal sbut suyang bi lhang na. “dsaw ta sapah ka suyang bi sbut nii, ida qrasun balay laqi ”msa lmnglung ka emptqhuni, ngalun na ka sbut siida, hana na klaun, kla su ha quyu mtkray qnqan knskiyan. “Pgealu bi, ma su saw nii uqun knskiyan mtkray da? Sxulay misu han” saw knmalu lenglungan na lmnglung ka emptqhuni. Smeeran na brah na ka quyu, wada meuxul ka hiyi quyu da.

Ini kla jiyax siida kla su ha meiyaw ka quyu do pteura qnnaqih lenglungan na ni mquri brah emptqhuni qmiyut.

Laqi, asi spklug ka jiyax ddayaw ta seejiq, kia ni, asi ta plealay qmlahang ka aji ta hyhuya.

16. 樵夫和蛇

冬天的早上很冷，有個樵夫穿著外套，準備去砍柴。

他走呀走，發現地上有一根彩色的木棍，樣子很美麗。

「嗯，把這根漂亮的木棍撿回家，孩子們一定很高興。」當他撿子木棍時，才發覺是一條凍僵的蛇。

「可憐的蛇，怎麼凍成這個樣子呢？我來給你一點溫暖吧！」樵夫好心地想。

樵夫把蛇進懷裡，蛇的身體一點一點地溫暖起來。沒想到，當蛇清醒時，立刻露出牠兇殘的本性，朝樵夫的胸口狠狠地咬了一口。

小朋友，我們應該要適時幫助別人，但是，得先注意自己的安全才行哦。

17. Rklit kusuy kmsrabang

Mgrbu bi rmawah bling sapah ka rklit kusuy, qmita hbaraw balay ka mneudus blbilaq, lmnglung ka rklit kusuy, jiyax sayang o aji ta empkeuray, tayal bi knnalu ki da msa.

Ida ki mlatat rhngun ka rklit kusuy do, qmita kingal sbirat ni wada paru jiras na mnganhar ni asi ksnguhi mnkluwi ka sbirat.

Mmkan bi siida ka rklit kusuy, qmita kingal rqnux bilaq ga ska qqhuni, mkmkan tgparu hari samat ka rklit kusuy, kiya do hcian na hika sbirat ni mquri rqnux bilaq hiya tmalang musa.

Qmita rklit kusuy ka rqnux bilaq do ki tnalang na ni ki jiras na ptqlahang na kana samat, “gisu hini rklit kusuy da, qduriq nhari.” msa.

Wada mrmux ska qqhuni ka rqnux bilaq do wada asi lu ini sklai rklit kusuy da, lmnglung eusa na embrinah miying sbirat duri ka rklit kusuy siida, jima wada qduriq ka sbirat da, duri ni kana mneudus ska rnaaw o embahang pntqlahang rqnux bilaq do wada tgliing kana da. Jiyax sayang, rklit kusuy o meuray duri ka embuyas na.

Laq, iya balay prgi ka rklit kusuy kmsrabang nii.

17. 貪心的獅子

獅子一早打開窗戶，看見窗外有許多小動物，獅子心想：今天不會再餓肚子了，真好！

獅子一出門，就看見一隻兔子，獅子大吼一聲，兔子就嚇的昏倒了。

獅子正要吃兔子時，看見樹林裡有一隻小鹿，獅子想吃大一點的動物，便放下兔子，朝小鹿的方向跑去。

小鹿看見獅子，一邊跑一邊大叫，提醒大家：「獅子來了，快跑啊！」

小鹿在樹林裡鑽來鑽去，獅子一下子就跟丢了，當獅子想回頭再去找兔子時，兔子早就跑走了，而且森林裡的小動物都聽到小鹿的警告，全都躲起來。

今天，獅子又得餓肚子了。

小朋友，千萬別學貪心的獅子。

18. Byutux mhuaw

Mkmiing kingal sapah ka byutux, skaya baraw ka byutux ni bsiyaq balay snkyaan na, kiya ni mhuaw balay mkmiying qsiya mahun na.

Qtaan na ka kingal tbaqa tbgan qsurux, mkmtucing ni meimah qsiya siida, asi lu tmmalang miyah ka kingal laqi kuyuh, mquri hyaan pmbaraw mlawa, “usa, qa su bi qsurux mu.” msa ka laqi kuyuh, lmnglung ka byutux, “mkmimah ku nanak qsiya” msa.

Asi lutut mquri brah skaya ka byutux, kiya ni qmita kingal baki ga dmuuy pratu mahan ka hiya, mqmquri baki skaya siida, kiya do jima hmkrav baga na lmiwaq hyaan ka baki.

Byutux o meuwit ni mhuaw balay ttama bling sapah msangay, malu utux na pklug qmita hyaan ka kingal laqi snaw ni mangal kingal pratu qsiya ni pmahan na, kiya ni kluan na ha ka ubul niya. Nhdaan balay byutux o hmlay kingal gmealu bi hyaan malu thowlang na.

Laqi, qmita su byutux saw gisu spatas patas nii siida, emphuya su msa muda hug?

18.口渴的鴿子

鴿子想找一個家，牠在天空上飛呀飛，飛了很久，覺得口渴，便想找水喝，鴿子看見一個魚缸，正想飛下去喝水時，突然有一位小女孩跑過來，對著牠大叫：「走開！休想吃我的金魚。」鴿子心想：「我只是想喝點水而已。」

鴿子只好繼續往前飛，牠這回看見一位老爺爺，手裡拿著一杯水，牠正想朝老爺爺飛去時，老爺爺已經在伸手趕牠了。

鴿子又渴又累地停在窗臺上休息，剛好一位男孩看見了，小男孩便拿了一杯水給牠喝，又幫牠梳理羽毛。

鴿子終於有了一個疼愛牠的主人。

小朋友，當你看見像故事中的鴿子時，你會怎麼做呢？

19. *Huling bilaq ni qpatur*

Niqan kingal ka huling mridang ni kingal jiyax ka knsaun na elug, ida na ini hlai ka tmnabug hyaan. meuwit balay ni asi taqi siyaw elug da.

Asi lu msa ap~ap~msa ka hnang qpatur wada smtunux pkeiyaw hyaan, kla su ha gisu mtaqi siyaw langu ka huling bilaq. Qpatur ga ska langu o gisu smluhay mseupu meuyas.

Niqan balay gaya na rmngaw qpatur ka huling bilaq, “malu bi bhangan ka uyas namu, nasi namu slbuun cicih ka hnang namu o naa malu balay”msa.

Ini psbrinah dnudug huling bilaq ka qpatur, ida msa “ap~ap~ap~” pmbaraw meuyas, pmbaraw rmngaw ka huling bilaq, “brahaw ma ku balay, mqmtaqi ku” msa, qpatur o ida lmutut meuyas ini sangay. Ungat na ixan asi tealax paah hiya ka huling bilaq, kiya ni qpatur o wada tgrahuq sslupung dha lupung uri.

Laqi, kana ana manu o asi ta ka lmnglung quri seejiq, kiya ka spruun ta dha.

19.小狗和青蛙

有一隻狗迷路了，牠走了一天的路，還是沒有找到主人。牠覺得好累，便在路邊睡著了。

突然，一陣「呱—呱—」的叫聲，把牠吵醒，原來小狗睡在池塘邊，池塘裡的青蛙正在練習大合唱。

小狗很有禮貌地向青蛙說：「你們的歌聲很好聽，如果能小聲一點就更好了！」

青蛙根本不理會小狗的勸告，依然「呱、呱、呱—」地大聲唱歌，小狗大叫說：「拜託，我想睡覺！」青蛙還是繼續唱個不停。小狗只好離開這裡，而青蛙也失去交朋友的機會了。

小朋友，凡事要為別人想一想，才能獲得別人的尊敬。

20.*Punu xiluy liqa ni pupu xiluy liwaq*

Hans emptqhuni o lmpax pupu na siyaw yayung, lmpax, lmpax ni ini qlahang, wada mtucing ska qsiya ka pupu na da, yasa wana haya ka pupu na, manu saw kiya ni naqih bi kuxul na lmingis da.

Embahang hnang lingis Hans ka utux yayung do slingan na, manu ka ddayaw mu sunan sun na. Babaw rmnngaw ka Hans do ngalun utux yayung paah qsiya ka pupu xiluy liqa ni smilimg, “punu wada mtucing o nii hug ? ”sun na, gmkuwak tunux ka Hans.

Ini qbsiyaq, mangal kingal pupu xiluy liwaq duri ka utux yayung, ida gmkuwak tunux na ka Hans. Mntru na do mangal kingal hmut pupu duri ka utux yayung, mqaras bi ka Hans ni rmngaw, “mhuway sa balay utux yayung, kiya ka pupu nii da.”msa

Kiya ni lmnglung knbalay lenglungan Hans ka utux yayung ni asi na bqani duri dha pupu ka hans.

Mkla ka kiyig sapah na Aci do, musa yayung uri ni thksaw ptucing qsiya pupu na, kiya ni gmspung ddayaw utux yayung hyaan. Ngalun utux yayung paah qsiya ka pupu xiluy liqa, pupu xiluy liwaq ni pupu pnticing Aci do, slingan na, “pupu tgeinu ka balay bi nnisu hug?” sun na. smiyuk ka Aci kmsraban, “tru pupu nii o pntcing mu kana” msa. Lmnglung knsrabang Aci ka utux yayung do, ana kingal ini na bqani ni wada da.

Laqi, ita o kdka ta saw Hans knbalay lenglungan ta.

20.金斧頭和銀斧頭

樵夫漢斯在河邊磨斧頭，磨呀磨，一不小心，斧頭掉進河裡，因為他只有這把斧頭，所以傷心地哭了起來。

河神聽見漢斯的哭聲，便問他需要什麼幫助。漢斯說明後，河神便撈起一把金斧頭問：「這是你掉的斧頭嗎？」漢斯搖搖頭。

不一會兒，河神又撈起一把銀斧頭，漢斯還是搖搖頭。第三次，河神又撈起一把普通的斧頭，漢斯高興地說：「就是這把斧頭，謝謝你，河神。」

河神覺得漢斯很誠實，就將另外兩把斧頭送給漢斯。

鄰居阿奇知道後，也跑到河邊故意讓斧頭掉進河哩，然後請河神幫忙。

河神撈起了金、銀斧頭和阿奇掉的那把斧頭，問他說：「哪一把斧頭才是你的？」貪心的阿奇回答說：「這三把都是我掉的。」

河神覺得阿奇太貪心了，一把斧頭也不給他就走了。

小朋友，我們要做個像漢斯一樣誠實的人。

21. Kacing mrata ni ruba

Niqan ka empsbarig marig kingal kacing mrata ni kingal ruba ddayaw na hmaql qngqaya sbrigun, lala balay ka qngqaya empsbarig, manu saw kiya ni tqrion na htngay bi qngqaya ka bukuy dha.

Dhuq knkingal alang ka empsbrig o marig cicih qngqaya psaun na babaw bukuy ruba, ruba o meuwit ni rmngaw thowlang na, “sangay ta cih han” msa. Kiya ni mtbiyax eusa ka empsbarig, ini sruwa gnsprgan ruba. Ruba o asi rngaw kacing mrata, “mnswai, jyagi ku cih mapa ka napa mu hug ? knbrkan mu o aji ku biyaw mhuqil da.” msa, ini sruwa ka kacing mrata, yasa lala balay ka napa na uri. Ruba o asi pskiyux knrbkan hiyi na ni lmutut mqruui brah musa.

Kingal iyax ka endaan dha do, ini dhuq ka ruba dni mtakur mhuqil da. qtaan empsbaray mhuqil ka ruba do ngalun na kana ka qngqaya napa ruba ni speapa na kacing mrata kana siida, hana psbrinah lmnglung ka kacing mrata, “nasi ta jyagi ha cicih mapa ka napa ruba, kani ku ksaw nii mkrbuk da.”msa.

Laqi, iya sluhay saw kacing mrata wana hiya nanak lenglungun na.

21.馬和驢

有個商人買了一匹馬和一頭驢來幫他載貨，商人的貨物很多，所以馬和驢的背上都裝著滿滿的貨物。

每到一個小鎮，商人就會買些東西，放在驢背上，驢覺得有點累，就對主人說：「我們休息一下吧！」可是商人急著趕路，並沒有答應驢子的請求。

驢只好對馬說：「馬兄弟，請你幫我揹點東西好嗎？我快累死了！」馬不願意，因為牠覺得自己揹的東西夠多了。驢只好勉強地拖著疲累的身體繼續往前走。

走了一段路，驢終於撐不住，倒在地上死了。商人一看驢死了，便把所有的貨物放到馬背上。這時，馬才後悔地想：「剛才如果幫驢揹一點東西，現在就不會這麼累了。」

小朋友，可不要學馬這麼自私哦！

22.*Huling, tama rudux ni rqbux*

Huling ni tama rudux o malu balay lupung, niqan kingal jiyax lmnglung eusa tghuy ngangut ka huling, tama rudux o ini bi kmtealax paah huling ni mseupu hyaan musa.

Dhuq ska rnaaw ni mkuung ka karat uri da, skaya musa ttama qhuni msangay ka tama rudux, mtaqi bling qhuni ka huling.

Mgrbu saw saman, tama rudux o qu qu~qu~gu, msa qmqugu, gisu pgkla huling, “tutuy da” msa. Hnang qugu tama rudu o pklug bhangan rqbux da, lmnglung ka rqbux, “meyx wa, niqan uqun mu mgrbu da”msa.

Dhuq lhbun qhuni ka rqbux, thksaw mquri tama rudux rmngaw, “mqmqbhang ku uyas su, mtduwa saku speuyas hug?”msa.

Tama rudux o mkla, mkmkan hyaan ka rqbux, kiya ni rmngaw, “tduwa kiya ni asi su ka plplayun ptutuy ka huling mqlahang rhngun han,”sun na. Mqaras bi ka rqbux ni musa brah bling qhuni, tgsiyak paah ska bling qhuni ka huling ni qyutan na ka rqbux, mjiras mlawa knrxan na ka rqbux ni miisug ini iyah da.

Laqi, niqan malu lupung kiyig ta mddayaw o aji ki ka malu bi hug?

22. 狗、公雞和狐狸

小狗和公雞是好朋友。有一天，小狗打算去旅行，公雞捨不得和小狗分開，只好跟牠一起去。

他們來到森林裡，天也黑了，公雞飛到樹上休息，小狗就睡在樹洞裡。

第二天清晨，公雞「喔喔」啼叫，告訴小狗：該起床了！

公雞的叫聲正巧被一隻狐狸聽見了，狐狸心想：「太好了，我有一頓豐富的早餐了！」

狐狸走到樹下，故意對公雞說：「我好想聽你的歌聲哦！你可以唱歌給我聽嗎？」

公雞知道狐狸想吃牠，便說：「可以呀，但是你得先叫醒守門的狗，請牠開門。」狐狸高興地走到樹洞前，小狗突然衝出來咬了狐狸一口，狐狸痛得哇哇大叫，再也不敢來了。

小朋友，有好朋友在身邊互相幫助，是不是很好呢？

23. *Huling ni btunus saw balung ruru paru*

Mksa babaw sprinq ka huling ni hmlay kingal balung radux, hmangas cicih ka hiya ni shiya balay msa.

Paah hiya siida, smulu saw nii knmalu na utux kngkingal jiyax ka huling. Niqan kingal jiyax, musa mksa bnaqig ka hiya, hmjiyal kingal btunux saw balung ruru paru, hiya o ida ta bi yaa gisu hmjiyal balung rudux duri msa.

Mkleelug musa sapah ni smtrung ruru ka huling, rmngaw ka ruru, “tayal knsuyang taan ka btunux saw balung ruru paru gaga, mtdawa su sbgay knan kida hug?”msa.

Kiya ni ini surwa ka huling, ini qbsiyaq smtrung kuyuh ruru paru duri, kiya ni kuyuh ruru paru o btunux saw balung ruru paru ka gaga msa uri, lmnglung ka huling, “sprangun dha msa btunux saw balung ruru paru ka balung rudux, aji ku dha

rqdgun.”msa.

Dhuq sapah ka huling do mqaras balay ni qbanun na ka btunux saw balung ruruparu, sknbiyax na qmiyut siida, ‘qrut’ msa mhnang, rmngat knrxan ka huling, yasa mgrung kntuan na ka gupun na da.

Laq i, nasi smnhiyi kari ruru ni ruru paru ka huling o aji ki ka kani kgrung kneetu ka gupun na hug?

23. 狗和鵝卵石

小狗在草地上散步，走著走著發現了一顆雞蛋，牠吃了一口，覺得爲到真好。

從此，小狗每天都希望有這樣的好運氣。一天，牠走到沙灘散步，撿到一顆鵝卵石，牠以爲又撿到了雞蛋。

回家路上，小狗遇見了鴨子，鴨子說：「好可愛的鵝卵石，可以送給我嗎？」

小狗當然不肯。不久又遇見鵝太太，結果鵝太太也說那是一顆鵝卵石，小狗心想：「故意把雞蛋說成是鵝卵石，我才不會上當呢！」

回到家，小狗開心的把鵝卵石放進嘴裡，用力一咬，「喀喳！」一聲，小狗痛得哇哇大叫，因爲牠的牙齒咬斷了！

小朋友，假如小狗相信鴨子和鵝太太說的話，是不是就不會把牙齒咬斷呢？

24. *Seejiq mtneuda ni kumay*

Dha malu balay lupung mseupu miyah rnaaw, dhiya o mkleelug empprngaw, ska dha hiya ka taxa niqan ngudus o rmngaw lupung na, “niqan malu lupung thiyan ta ka malu balay”msa. Hana mnhdu rmngaw, qtaan na ka kingal paru balay kumay gisu mquri hyaan.

Qtaan dha ka kumay do miisug balay, tdngusan ga o hcian na malax ka lupung na ni nhari mkaraw qhuni ni tgliing, taxa o ini kla mkaraw qhuni, asi thksaw mhuqil ni mksaraw dxgal. Nuxay ini keuray ka kumay ni wana nak smknux seejiq ga mksaraw ni wada da.

Wada ini qbsiyaq, balay bi wada ka kumay do tdngusan o mtucing paah qhuni baraw, skulan na ka lupung na ni rmngaw, “wada ka kumay da, kiya, manu msa sunan suni ka kumay hug?”sun na.

Rmngaw ka seejiq ga mksaraw dxgal, “rmngaw knan ka kumay babaw niya iya balay slpungi ka seejiq ini seupu mqraqil.”

Laqi, smtrung mqraqil siida iya qada lupung, pddayaw balay kika balay bi lupung.

24.行人和熊

兩個好朋友一起來到森林裡，他們一邊走路一邊聊天，其中留著鬍子的人對朋友說：「有好朋友作伴，比任何事情都重要。」話才說完，就看見一隻大熊朝著他們走來。

他們見熊都非常緊張，留鬍子的人丟下朋友，趕快爬到樹上躲起來，另一個人不會爬樹，只好假裝死掉，倒在地上。

幸好這隻大熊不是很餓，牠聞了躺在地上的人就走了。

過了一會兒，確定熊走遠了，留鬍子的人從樹上跳下來，推了推他的好朋友說：「熊走遠了，對了，剛剛熊在你耳邊說些甚麼？」

躺在地上的人說：「熊告訴我，以後千萬不要和不能共患難的人交朋友。」

小朋友，遇到困難，不能丟下朋友不管哦，要和朋友互相幫助，才是真正的朋友。

25. Mirit tgkla bi tunux

Priyax ka hidaw da. Mtabug mirit o dmudul rahul mirit musa sapah, kska hika kingal wawa mirit o yasa bilaq bi ka hnyigan na ni ini skla rahul, hcian dha paalax dhiyaq balay.

Mkuung ka karat da, miisug balay ka wawa mirit ni ‘mey’ ‘mey’msa mlawo, kiya ni ini qbhangi mtabug mirit ka hnang na, kiya do wada bhangan huling bbuyu.

Rmuus miyah dalih wawa mirit ka huling bbuyu, mqaras balay ni rmngaw, “wawa mirit, pklug balay jiyax ka sriyuan su, wada piya jiyax ka uray mu da ! ”wawa mirit o ana yaa miisug balay ka lenglungan na, kiya ni pskiyux balay tgluus ni rmngaw, “huling bbuyu qbsuran, mtduwa ku rmgrig kingal rgrig hug?”sun na. Lmnglung ka huling bbuyu, “brah mmkan ta nhapuy qmita ta rgrig o mtduwa pslhkah lenglungan”msa. Rmngaw duri ka wawa mirit, “manu saw kiya do pyasi ka isu ni emprgrig ku ka yaku hug?” msa. Smruwa ka huling bbuyu, prajing msa ‘gow’‘gow’ meuyas ka huling bbuyu siida , embahang hnang huling bbuyu

ka huling mtabug mirit do asi nhari miyah wawa mirit hiya ni wada pkdusun ka wawa mirit da, duri ni wada msblaiq balay dhuq sapah da.

Laqi, mniq ta saw ksugun siida, asi ta ka ini pnqhnga, kika tduwa ta tealax paah ksgun.

25.聰明的小山羊

太陽下山了，牧羊人趕著一群羊回家，其中有一隻小山羊，因為個子太小了，跟不上大家，遠遠地落在後面。

天整個黑了，小山羊害怕地咩咩叫，可是主人沒聽見，卻被一隻大野狼聽見。

大野狼悄悄地來到小山羊身邊，得意地說：「小東西，你出現得正是時候，我已經餓了好幾天呢！」

小山羊心裡雖然害怕，但還是強做鎮定地說：「狼大哥，臨死前我有一個要求，我可以跳一隻舞嗎？」

大野狼心裡想：「用餐前，欣賞舞蹈是可以輕鬆一下的！」

小山羊又說：「那麼，狼大哥你可以為唱首歌來伴舞嗎？」

大野狼答應了，當大野狼開始「嗚！嗚！」唱歌的時候，靈敏的牧羊犬一聽到狼的聲音，便飛奔而來，小山羊不但獲救，還可以順利地回到家。

小朋友，在危急的時候，更要處變不驚，才能化險為夷哦！

26.*Ruba mapa cimu*

Niqan kingal ka ruba pruway balay mapa qngqaya thowlang na, yasa lala balay ka qngqaya sbrigun thowlang na, manu saw kiya ni mkrbuk balay ka qpahun niya.

Ruba nii o msuul mkmdawi cicih ni thksaw mknhuway mksa, kiya ni thowlang na o spsru na sbut, duma na o gmaaw muda elug naqih, tai saw emptucing slglug ka napa, kiya ka kiya ni napa pskrtun mkuy thowlang na, ana yaa mtucing ka duma napa o psaun thowlang na bukuy ruba duri.

Muda mkraaw kingal yayung siida, ini dhuq mapa ka ruba ni sdhriq ka papak na wada trbung yayung da, napa na ka cimu o lala bi ka wada seapa yayung, mtaril yayung siida ka ruba klaun na wada lhkah ka napa na do mqaras balay.

Saw saman, dmudul ruba musa mapa qngqaya duri ka tnruba, apa na nii do dmayi qsiya, ana yaa saw paru bi taan, kiya ka kiya ni seapa siida o lhkah balay. Lmnglung ka ruba, nasi lhkah cicih duri o naa malu balay, msa.

Muda yayung ida endaan na duri ka ruba, thksaw mtakur ni trbung yayung, kiya ni hmgut qsiya ka dmayi qsiya ni wada mshjil ka napa da, knshjilan na o ana ruba wada asi trbung ska yayung ni ini tutuy da.

Laqi, nasi mdka saw ruba nii ini enduwa qmeepah o empeungat brihan ka euda.

26.馱鹽的驢

有一隻驢專門為主人馱貨物，因為主人買賣的貨品很多，所以牠的工作很辛苦。

這隻驢有時後想偷懶一下，故意走慢一點，主人就會用鞭子打牠；有時後，牠會挑不平的路走，希望震掉背上的貨物，可是主人把貨綁得很牢，就算貨掉了，主人也會把貨撿起來，放回驢的背上。「真是好辛苦！」驢常常嘆息地說。

一天，驢馱了一大袋的鹽，很重很重，累得牠上氣不接下氣，經過一條河時，驢實在馱不動了，腳一滑，跌進河裡，驢背上的鹽被河水沖走了大部分，等驢上岸時，發現背上的東西變輕了，牠高興極了。

第二天，主人又牽著驢去馱貨物，這次馱地是海綿，看起來體積很大，但是馱起來，一點也不重。驢心想：如果能再輕一些，那就太好了。

驢經過同一條河邊，故意摔一跤，跌進河裡，沒想到海綿一吸水，就變得重多了，重得連驢都沉到河裡，再也站不起來了。

小朋友，如果像驢一樣用苟且的態度做事，可能會得不償失哦！

27.Ruba bbuyu ni huling bbuyu

Niqan kingal ka ruba bbuyu ga miying uqun ska rnaaw, ini qlahang ni qmlqah gikus ka papak na, mnarux ni ini tduwa mksa da, wana nanak ttama siyaw elug ni tmaga ddayaw seejiq.

Sienda, miyah ka sbirat bhgay, bhangan na ‘nguy’ ‘nguy’msa hnang na gmuspung ddayaw seejiq hyaan, ida bi yaa mmkan tnan msa ni wada nhari qduriq. Ini qbsiyaq, skaya miyah ttama ddux qhuni ka qbhni, ruba bbuyu o gmuspung qbhni, embahang ka qbhni do nhari rmngaw, ‘aji ku mtlung qaqay su sknux ka quwaq mu, ruciq ! ’msa.

Kiya ni asi lutut tmaga seejiq ka ruba, ini kla jiyax, asi lu sriyu ka huling bbuyu, mqaras balay ni rmngaw, ‘ruba, ruba, nii su mangal luqih da, ma pklug balay empaauqun mu kida, mttuku uqun mu mkdha da’msa.

Gmuspung rmngwa ka ruba, ‘yasa ida ku emphuqil da, bali ku haka pakaw qaqay mu, tai ku saw msblaiq mowsa’msa.

Smruwa pneysa ruba ka huling bbuyu, sduy na gupun ka mabal pakaw, ida ki wada gbalun ka pakaw siida, sknbiyax na qmlqah ka hulung bbuyu ni wada na asi qahi dhiyaq balay ni kika wada dhuq meudus ka ruba bbuyu.

Laqi, smtrung ta msriqu siida, asi ta ka mndka saw ruba tgseesu lmnglung muda.

27.野驢和狼

有一隻野驢在森林找東西吃，一不小心，腳掌踩到了一根長刺，痛得牠不能再走路，只好坐在路邊，等人來幫忙。

這時，一隻小白兔走過來，聽見野驢哎哎的請求聲，以為野驢要吃牠，便趕緊逃開了。

不久，飛來一隻小鳥停在樹梢上。野驢請小鳥幫忙，小鳥一聽，連忙說：「我才不要用嘴碰你的臭腳丫，真不衛生！」

野驢只好繼續等，沒想到，這次等到了大野狼，大野狼高興地說：「野驢呀野驢！你受傷了，正好成為我的食物，夠我吃兩天了！」

野驢懇求說：「既然我一定得死，請你拔掉我腳上的刺，讓我死得舒服些吧！」

狼答應了野驢的請求，牠用牙齒把刺拔出來，就在刺拔出來的一剎那，野驢奮力一踢，把狼踢得遠遠的，撿回一命。

小朋友，遇到麻煩的時候，就要像野驢一樣，用冷靜沉著的態度處理。

28.*seejiq mqrbling*

Mqrinut balay ka sapah Ar, kndsan na o musa tksadu qmpah. Niqan kingal misan Ar do mnarux da, hana rajing o aji ka mshjil han, wada babaw na do mshjil ka mnarux na ni ini tduwa qmeepah dni ungar djiyun na da.

Usa na pqita mnarux o asi ka dnuuy, ungar na ixan do asi usa biyu dni musa smdhug. ‘utux baraw, klwayi ku ni pkmlii ku ha nhari ka mnarux mu, nasi ku embiyax do, ida ku embgay kingal kbkuy kacing msapuh sunan.’lmnglung ka ddeutux, mqrinut ka sapah Ar ni empaah inu ka pila barig na kacing da msa ni ida bi yaa mqrbling msa.

Kiya ka kiya ni ddeutux o mkmspung knbalay lenglungan Ar, kiya ni saw saman wada malu ka mnarux Ar da. Mqaras balay ka Ar, kiya ka kiya ni slhbun balay quri bbgay na kbkuy kacing, lmnglung ka hiya, ‘smdhug ku siida o ini ku ksa kacing balay bi aji uri o aji balay bi kacing.’manu saw kiya ni Ar do dmuuy udung smmalu kingal kbkuuy kacing.

Saw saman, ngalun Ar ka kacing snalu udung ni psaun na babaw spuhan, qmita saw nii ka ddeutux do, pshgun dha ka seejiq mqrbling nii da.

Ddeutux o sprang smkagul Ar musa siyaw pnglaq, qqita na seejiq empgeeguy ska gsilung, qmita Ar ka empgeeguy do qrapi dha ni brigi dha seejiq niqan pila maamqowli hiya ana bitaq knuwan.

Laqi, raraw balay asaw dhuq dnngsan ni ini gaaw euda.

28.撒謊的人

阿爾家很窮，他替人做些零工維生。有一年冬天，阿爾生病了，剛開始還不太嚴重，後來就病得沒辦法工作，也就沒有收入。可是，阿爾需要錢看醫生，只好到神殿去許願。

「神啊！請保佑我的病快點好起來，如果痊癒了，一定獻上一百頭牛。」眾神想：阿爾家那麼窮，哪來的錢買牛呢？應該是騙人的吧！

不過，眾神還是想試試阿爾的誠心，於是，第二天，阿爾的病痊癒了。

阿爾好開心，可是他也為一百頭牛發愁，他想：「許願時，我也沒說是真牛，還是假牛。」於是阿爾就用麵粉做了一百頭麵粉牛。

第二天，阿爾把一百頭麵粉牛放在供桌上，眾神一看，便決定教訓這個撒謊的人。

眾神故意指示阿爾到海邊，讓他遇見岸邊的海盜，海盜見阿爾年輕力壯，便把他抓起來，賣給有錢人當長工。

小朋友，千萬不可以為了達到目的，而不擇手段。

